

Expunere de motive

România este una din cele mai bogate țări din Europa în ce privește capitalul natural și cultural. Vizitatorii din vestul Europei sau de pe alte continente sunt încântați când vizitează țara noastră, unde mai găsesc suprafețe întinse de natura nealterată sau peisaje în care efectele activității umane se îmbină armonios cu natura. Avem una din cele mai importante zone umede din lume, Delta Dunării, mai dispunem de păduri naturale nefragmentate și peste 300.000 ha de păduri virgine. 30% din populația de urși și lupi a Europei se regăsește în România, iar cei ce cunosc importanța acestor specii ne învidiază pentru echilibrul natural și bogăția încă prezente în munții și pădurile noastre. Printre cele 20.000 de peșteri multe sunt de o frumusețe uluitoare. În mediul rural încă se mai păstrează vii tradițiile legate de natură.

O parte din aceste valori deosebite sunt incluse în parcuri naționale și naturale sau în rezervații care, conform legii trebuie gospodărite în așa fel încât să asigure menținerea lor. România a declarat până în prezent 13 parcuri naționale și rezervații ale biosferei, 13 parcuri naturale și peste 800 de rezervații naturale, incluzând astfel 7% din teritoriul ei în rețeaua naturală de arii protejate. Cu toate acestea, riscul de a pierde aceste valori unice, care atrag din ce în ce mai mulți vizitatori și care, dacă sunt bine gospodărite, pot deveni atracția turistică principală a României, este foarte mare. În goana noastră după dezvoltarea economică facem aceleași greșeli pe care le-a făcut Europa de Vest: încet-încet ne distrugem pădurile, fânețele, munții, ne îndepărtăm de natură lăsându-ne înconjurați de mediul artificial al orașelor și uităm că de fapt pentru o dezvoltare armonioasă avem nevoie de o natură sănătoasă și de resurse naturale. Parcurile naționale și naturale, pe lângă contribuția lor la menținerea valorilor naturale și culturale, sunt zonele în care putem învăța cum să utilizăm durabil aceste resurse, să beneficiem de avantajele dezvoltării, dar să ne și menținem mediul natural.

Întreaga povară financiară pentru gospodărirea ariilor protejate este pusă pe umerii celor ce doresc să le gospodărească, în principal Regia Națională a Pădurilor, iar legislația și capacitatea de administrare existentă nu ajută la prevenirea și oprirea activităților ilegale în aceste arii protejate: pădurile private se taie la ras pe suprafețe mari, vilele particulare se înmulțesc în zone unde orice construcție ar trebui să fie interzisă pentru a lăsa spațiu naturii, cei ce pretind că sunt apărătorii a ceea ce a creat Dumnezeu înalță mănăstiri în inima parcurilor naționale

(Parcul Național Ceahlău, Parcul Național Piatra Craiului), Legea Superschi în Carpați plănuiește să extindă stațiunile de schi în zone unde valorile naturale ar atrage turiștii mai mult decât orice stațiune modernă. Mai mult decât atât: încălcările flagrante ale legii în ariile protejate nu sunt pedepsite, iar administrațiile ariilor naturale protejate nu au nici un sprijin pentru finalizarea acțiunilor începute împotriva celor care au distrus valori naturale (ex. Tăul Știol din Parcul Național Rodna).

Este imperios necesar ca prin amendarea **Legii nr. 462 din 18 iulie 2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice** să se asigure un cadru mai bun pentru managementul ariilor protejate înainte ca valorile deosebite incluse în aceste zone să fie ireversibil distruse. Modificările la lege trebuie să asigure cadrul necesar ca guvernul să acorde sprijin menținerii și gospodăririi parcurilor naționale și naturale (alocare de fonduri de la bugetul statului), să permită creșterea capacității instituționale pentru aceste arii protejate (Agenția Națională a Ariilor Protejate) și să îmbunătățească substanțial șansele de prevenire/combateră a activităților umane ce pot afecta ireversibil valorile naturale și culturale din aceste parcuri.

Îmbunătățirea legii se constituie doar într-un prim pas spre o mai bună gospodărire a ariilor naturale protejate, dar un prim pas esențial, care dacă este întârziat poate duce la dispariția unor valori ce nu mai pot fi readuse sau a căror refacere ar necesita investiții mult mai mari decât menținerea ariilor protejate.

Este important de menționat că prin aderarea la UE România își asumă responsabilități și pe această linie a protejării valorilor naturale. Până la data aderării avem obligația de a pune sub ocrotire toate speciile și zonele care au valoare deosebită la nivel European și de a le gospodări în mod corespunzător. Avem deci obligația de a înființa rețeaua de arii protejate de interes european Natura 2000, care va acoperi probabil cca 15-20% din teritoriul României. Fondurile structurale le vom primi doar dacă depunem pe masa UE lista acestor situri Natura 2000 la data aderării, iar pe viitor, nealocarea de resurse pentru menținerea lor va însemna amenzi usturătoare din partea UE.

În aceste situri Natura 2000, ca și ariile naturale protejate pe care le avem deja, va fi nevoie de capacitate deosebită de resurse pentru a le gospodări în așa fel încât să le menținem în stare corespunzătoare.

În majoritatea ariilor protejate, fie că sunt parcuri naturale sau rezervații ale biosferei sau vor fi situri Natura 2000, nu vorbim de o protecție strictă în sensul interzicerii activităților umane, ci mai degrabă de un management corespunzător, o dezvoltare durabilă, aceste zone fiind de fapt cele care trebuie să devină modele pentru o utilizare durabilă a resurselor și menținerea valorilor naturale și culturale. Dar pentru a se menține și gospodări ariile naturale protejate, este nevoie de un cadru legislativ bun și de resurse materiale și umane de care ar trebui să se îngrijească statul, având în vedere faptul că aceste zone constituie una din bogățiile majore ale României.

Deputat Cornel Popa

